

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова

В. О. Іваниця

« 11 » травня 2026 р.

В И Т Я Г

**з протоколу № 2 міжкафедрального наукового семінару
кафедри цивільно-правових дисциплін
економіко-правового факультету
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
від 06 травня 2026 р.**

ПРИСУТНІ:

30 осіб, з яких 23 наукових та науково-педагогічних працівники кафедри цивільно-правових дисциплін (кількість за штатним розкладом – 23): в. о. завідувача кафедри – Масін В. М., к.ю.н., доц.; д.ю.н., проф. Труба В. І.; д.ю.н., проф. Токарчук Л. М.; д.ю.н., проф. Смітюх А. В.; к.ю.н., доц. Барський В. Р.; к.ю.н., доц. Байло О. В.; к.ю.н., доц. Борщевський І. В.; д. ф., доц. Булат Н. М.; д. ф., доц. Василевська Н. С.; к.ю.н., доц. Гринь О. Д.; к.ю.н., доц. Донченко О. І.; к.ю.н., доц. Завертнева-Ярошенко В. А.; к.ю.н., доц. Клейменова С. М.; к.ю.н., доц. Морозова С. Є.; к.ю.н., доц. Потопахіна О. М.; к.ю.н., доц. Ромашкін С. В.; к.ю.н., доц. Святошнюк А. Л.; к.ю.н., доц. Толкаченко О. В.; к.ю.н., ст. викл. Петренко Н. О.; д. ф., ст. викл. Хріщева О. Г.; ст. викл. Голоденко І. О.; ст. викл. Федорко М. С.; викл. Веремчук В. С.

На науковий семінар запрошені: Орловський Богдан Михайлович – гарант освітньо-наукової програми «Право», професор кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, д.ю.н., доц.; Чуваков Олег Анатолійович – завідувач кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Миколенко Олена Миколаївна – професор кафедри кримінального права, кримінального процесу та криміналістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Миколенко Олександр Іванович – завідувач кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Гаран Ольга Володимирівна – професор кафедри адміністративного та господарського права Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Степанова Тетяна Валеріївна – завідувач кафедри

конституційного права та правосуддя Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, д.ю.н., проф.; Борщенко Владлена Валеріївна – доцент кафедри конституційного права та правосуддя Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, к.ю.н.

На науковому семінарі присутній здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: Веремчук Владислав Сергійович.

З присутніх – 9 докторів наук, 15 кандидатів наук, 3 доктори філософії – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуючий на науковому семінарі – к. ю. н., доц. Масін В. М., в. о. завідувача кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Секретар – Голоденко І. О., старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення публічної презентації наукових результатів дисертації аспірантки кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Веремчука Владислава Сергійовича на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», з галузі знань 08 «Право».

Темі дисертації затверджено 03 жовтня 2022 р. на засіданні Вченої ради економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, протокол № 3, та 25 жовтня 2022 р. – на засіданні вченої ради Одеського національного університету, протокол № 3. Тема перезатверджувалася 24 березня 2026 р. на засіданні вченої ради Одеського національного університету, протокол № 7.

Робота виконана на кафедрі цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Науковий керівник д.ю.н., проф. А. В. Смітюх.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь здобувача 4 року навчання Веремчука Владислава Сергійовича на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», з галузі знань 08 «Право».

Аспірант представив основні положення своєї дисертації, акцентувавши

увагу на його актуальності, меті та завданнях, предметі й об'єкті, науковій новизні, а також на основних результатах, отриманих в результаті проведеного дослідження.

2. Запитання до здобувача.

По доповіді було задано 5 запитань, на які доповідач дав правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали:

1) професор кафедри цивільно-правових дисциплін, д.ю.н., проф. Труба Вячеслав Іванович.

2) професор кафедри кримінального права, кримінального процесу і криміналістики, д.ю.н., проф. Чуваков Олег Анатолійович;

3) доц. кафедри цивільно-правових дисциплін, к.ю.н., доц. Святошнюк Арина Леонідівна.

4) доц. кафедри цивільно-правових дисциплін, к.ю.н., доц. Ромашкін Сергій Володимирович;

5) доц. кафедри цивільно-правових дисциплін, к.ю.н., доц. Барський Вадим Рудольфович.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації В. С. Веремчука виступили *експерти*:

1) професор кафедри кримінального права, кримінального процесу і криміналістики, доктор юридичних наук, професор Орловський Богдан Михайлович;

2) доцент кафедри конституційного права та правосуддя, кандидат юридичних наук, Борщенко Владлена Валеріївна.

Доктор юридичних наук, професор Орловський Богдан Михайлович зазначив, що дисертаційна робота В. С. Веремчука «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден» є самостійним, завершеним та оригінальним науковим дослідженням, яке виконано на високому науково-методологічному рівні та відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 р., а її автор, Веремчук Владислав Сергійович, заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук Борщенко Владлена Валеріївна відзначила, що оформлення дисертації В. С. Веремчука на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден» відповідає вимогам, встановленим Наказом Міністерства освіти і науки

України від 12 січня 2017 р. № 40, із змінами, внесеними згідно Наказу Міністерства освіти і науки від 31 травня 2019 р. № 759, а також п. 6, 7 Порядку присудження ступеня доктора філософії, що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. Експерт вказала, що дисертаційна робота В. С. Веремчука є завершеною кваліфікаційною науковою працею, виконаною із дотриманням академічного стилю, яка відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, що затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 р. Дисертація на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден» може бути рекомендована до захисту, а її автор, Веремчук Владислав Сергійович, – до присвоєння наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право».

В обговоренні взяли участь присутні на науковому семінарі:

к.ю.н., доц., Масін В.М., к.ю.н., доц. Барський В.Р.

К.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри цивільно-правових дисциплін Масін Віктор Миколайович підтримав актуальність теми дисертаційного дослідження, підкреслив істотне значення проведеного В. С. Веремчуком дослідження для науки морського права, відзначив ґрунтовність висновків, сформульованих дисертантом в результаті проведеного дослідження, які мають велике теоретичне та практичне значення. Масін В. М. відзначив використання дисертантом у дослідженні широкого обсягу праць українських та зарубіжних науковців, актів міжнародних організацій (загальна кількість використаних джерел становить 333 найменування), наголосив на високому рівні оригінальності дисертаційного дослідження та відсутності порушень принципів академічної доброчесності. Загальне враження від дисертаційного дослідження позитивне. Запропонував рекомендувати до захисту дисертаційну роботу «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден», подану Веремчуком Владиславом Сергійовичем на здобуття ступеня доктора філософії.

К.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Барський Вадим Рудольфович високо оцінив представлену дисертацію, підкресливши її значення для розвитку сучасної доктрини морського права та зауваживши на використанні ґрунтовної теоретичної бази. На думку Барського В. Р. дисертаційне дослідження є концептуальним і виходить за межі галузі морського права, а сформульовані Веремчуком В. С. висновки і пропозиції можуть бути застосовані, зокрема, для розвитку права у сфері кібербезпеки, а висновки щодо правових рамок експлуатації автономних морських

торговельних суден можуть бути застосовані при розробці правового регулювання експлуатації автономних транспортних засобів в Україні. За підсумками ознайомлення з дисертацією В. Р. Барський вважає, що вона відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована до публічного захисту з метою здобуття ступеня доктора філософії.

З характеристикою здобувача виступив науковий керівник – доктор юридичних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародного співробітництва Одеського національного університету імені І. І. Мечникова *Смітюх Андрій Володимирович*, який надав позитивну характеристику здобувача та відзначив, що дисертаційне дослідження Веремчука Владислава Сергійовича на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден» представляє значний інтерес в умовах автоматизації торговельного мореплавства, яка зумовлює появу автономних морських торговельних суден, однак актуалізує проблему забезпечення морської кібербезпеки. Це обумовлює потребу у дослідженнях, які б могли б запропонувати шляхи вдосконалення правового регулювання морської кібербезпеки та правових рамок експлуатації автономних морських торговельних суден, надавши рекомендації щодо такого вдосконалення на міжнародному та національному рівні. Саме таким є дослідження В. С. Веремчука. Протягом навчання здобувач у повному обсязі виконав наукову та освітню складові освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури. Це дозволило йому отримати концептуальні та методологічні знання, спеціалізовані уміння та навички та оволодіти методами, необхідними для розв'язання актуальних проблем у сфері права відповідно до освітньо-наукової програми та Національної рамки кваліфікацій.

Смітюх А. В. підсумував, що з урахуванням успішного виконання Веремчуком Владиславом Сергійовичем індивідуального навчального плану, індивідуального плану наукової роботи, досягнення результатів навчання за відповідною освітньо-науковою програмою та написання дисертації, яка є результатом самостійного дослідження та завершеною науковою працею, містить наукову новизну, виконана на належному науковому рівні, відповідає встановленим вимогам до дисертацій докторів філософії, дисертація на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден» може бути рекомендована до захисту, а її автор, Веремчук Владислав Сергійович до присвоєння ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Основні положення та результати дослідження кваліфікаційної роботи Веремчука В. С. знайшли відображення у 11 публікаціях, з яких: 5 – статті у наукових виданнях, включених до переліку

наукових фахових видань України; 6 – тези доповідей в збірниках матеріалів наукових конференцій.

ВИСНОВОК

міжкафедрального наукового семінару про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему:

**«Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден»
здобувача ступеня доктора філософії
Веремчука Владислава Сергійовича
за спеціальністю 081 «Право»**

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Торговельне мореплавство є одним із ключових видів економічної діяльності у Світовому океані, оскільки переважна частина світового вантажообігу забезпечується саме морським транспортом. Сучасний розвиток морської індустрії характеризується цифровізацією та автоматизацією судноплавства, що зумовлює появу автономних морських торговельних суден і водночас актуалізує проблему забезпечення морської кібербезпеки як невід'ємного елемента безпеки мореплавства.

Розвиток автоматизованих систем управління суднами та цифрових комунікацій сприяє формуванню нових моделей експлуатації морського транспорту, зокрема автономних суден, здатних здійснювати плавання без постійної присутності екіпажу на борту. Поряд із перевагами таких технологій, серед яких підвищення ефективності управління судноплавством, оптимізація логістичних процесів і зниження впливу людського фактору, автоматизація зумовлює виникнення нових ризиків технологічного характеру, пов'язаних із можливістю неправомірного втручання у функціонування суднових автоматизованих систем.

У межах діяльності ІМО відбувається формування підходів до регулювання Maritime Autonomous Surface Ships (MASS) та управління морськими кіберризиками. Важливим кроком стало включення вимог щодо управління кіберризиками до системи управління безпекою судноплавства відповідно до Міжнародного кодексу з управління безпечною експлуатацією суден і запобігання забрудненню (ISM Code), що застосовується у межах Конвенції SOLAS. Водночас сучасне міжнародне регулювання морської кібербезпеки залишається фрагментарним і ґрунтується переважно на рекомендаційних актах ІМО, що зумовлює потребу у формуванні узгодженого правового механізму забезпечення кібербезпеки морського транспорту.

Для правової системи України дослідження правового регулювання

морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден має особливу актуальність у контексті інтеграції до Європейського Союзу та світової системи торговельного мореплавства, що потребує гармонізації національного законодавства з міжнародно-правовими стандартами безпеки мореплавства.

Аналіз наукових праць зарубіжних дослідників, зокрема представників США, країн Західної Європи та Китаю, свідчить про активний розвиток досліджень, присвячених правовому регулюванню морської кібербезпеки та автономного судноплавства. Водночас низка теоретичних і прикладних питань, пов'язаних із формуванням комплексних правових механізмів забезпечення морської кібербезпеки, визначенням правового статусу суб'єктів автономного судноплавства та удосконаленням правового режиму морських торговельних суден в умовах їх автоматизації, залишається недостатньо дослідженою. У вітчизняній правовій науці комплексне дослідження зазначеної проблематики фактично відсутнє, що й зумовило вибір теми дисертаційного дослідження.

Дисертаційна робота В. С. Веремчука виконана згідно з планом науково-дослідної роботи кафедри загальноправових дисциплін та міжнародного права та кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за темами: «Національна правова система України: сучасний стан, тенденції на напрями розвитку» № 309 (державний реєстраційний номер 0121U112814, виконувалась в період з 2021 по 2024 роки) та «Приватно-правове регулювання суспільних відносин в Україні: проблеми теорії та практики» № 345 (державний реєстраційний номер 0123U102606, затверджена наказом № 721-18 від 28.04.2023 р.) відповідно.

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки за темою НДР: фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави. Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності – не застосовується.

Індекс УДК: 341.225.5:004.056. Коди тематичної рубрики НТІ: 10.87.45 — Міжнародне морське право; 20.23.17 — Захист інформації (інформаційна безпека); 20.56.23 — Комп'ютерна безпека, кібербезпека.

2. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Дисертація є самостійно виконаною В. С. Веремчуком оригінальною роботою, наповненою авторськими науковими положеннями, висновками, рекомендаціями та пропозиціями.

3. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та

запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Запропоновані В. С. Веремчуком наукові положення, рішення, висновки та отримані результати є обґрунтованими та достовірними. Сформульовані в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації є належним чином обґрунтованими та достовірними. Достовірність та обґрунтованість забезпечено детальним вивченням наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників за проблематикою дослідження, положень міжнародних договорів, актів міжнародних організацій та національного законодавства України тощо (загальна кількість використаних джерел містить 333 позиції).

Висновки відображають суть проведених досліджень, узагальнюють та систематизують пропозиції автора.

4. Наукова новизна результатів дисертації. Дисертація є першим у вітчизняній юридичній науці комплексним дослідженням правового регулювання кібербезпеки та автономного судноплавства в умовах автоматизації, у межах якого переосмислено низку класичних інститутів морського права (морського торговельного судна, капітана, екіпажу, забезпечення безпеки плавання та відповідальності), розроблено нові дефініції, підходи до правових фікцій та спеціальних правових режимів судна. У результаті дослідження сформульовано наукові положення і висновки, серед яких найбільш значущими є такі:

вперше:

аргументовано, що правовий статус оператора дистанційного керування автономним морським торговельним судном у системі міжнародно-правового регулювання безпеки мореплавства не є тотожним статусу капітана морського судна, однак допускає обмежене поширення окремих елементів статусу капітана, зокрема в частині відповідальності за безпеку плавання автономного морського торговельного судна;

обґрунтовано, що віднесення гідролітака під час руху водною поверхнею та стаціонарної морської платформи до сфери дії норм про морські судна ґрунтується не на їхній правовій природі, а на застосуванні спеціальних правових фікцій як юридичного механізму функціонального прирівнювання;

запропоновано визначення поняття цивільного морського дрона, під яким пропонується розуміти дистанційно керований плаваючий об'єкт, що використовується для розваг, в освітньому процесі для здобуття позашкільної освіти, у науково-дослідницьких та спортивних цілях, який відрізняється від автономного морського торговельного судна за призначенням, розмірами та потужністю силової установки;

обґрунтовано доцільність запровадження в Україні тимчасової реєстрації недобудованих морських суден на період від закладки кілю до введення судна в експлуатацію шляхом внесення змін до Порядку реєстрації

суден у Державному судновому реєстрі України та Судновій книзі України;

запропоновано проєкт Конвенції про морську кібербезпеку як модель міжнародно-правового договору, спрямованого на формування універсального правового механізму забезпечення морської кібербезпеки, який передбачає зобов'язання держав-учасниць імплементувати на національному рівні практики управління морським кіберризиком, розроблені ІМО, здійснювати міжнародний обмін інформацією про морські кіберзагрози та розвивати міждержавне співробітництво з метою протидії злочинним посяганням на морську кібербезпеку.

аргументовано необхідність закріплення в Кодексі торговельного мореплавства України обов'язків судновласника та капітана судна щодо забезпечення кібербезпеки судна і здійснення контролю за її дотриманням;

запропоновано визначення поняття технологічного виклику у торговельному мореплаванні як сукупності нових технічних, організаційних та правових умов і вимог, що виникають у зв'язку з упровадженням інноваційних технологій на борту суден та зумовлюють необхідність адаптації існуючих моделей експлуатації, управління безпекою і правового регулювання з метою їх ефективної та безпечної інтеграції у торговельне мореплавство.

удосконалено:

визначення поняття морської кібербезпеки шляхом його уточнення як стану захищеності від кіберзагроз судових та пов'язаних з експлуатацією судна автоматизованих систем, процесів і даних, що забезпечується сукупністю правових, організаційних та технічних заходів та спрямований на забезпечення безперервного і безпечного здійснення торговельного мореплавства;

визначення поняття морської кіберзагрози шляхом оптимізації його змісту як сукупності потенційних або реальних факторів технічного, організаційного або протиправного характеру, які здатні спричинити морський кіберінцидент шляхом втручання у функціонування судових чи пов'язаних з управлінням і безпекою судна автоматизованих систем і даних, що ними обробляються або передаються;

визначення поняття морської кібератаки шляхом уточнення юридично значущих ознак, зокрема наявності протиправного умислу і цілеспрямованої мети завдання шкоди безпеці судноплавства чи експлуатації судна у торговельному мореплаванні через порушення функціонування, цілісності або доступності судових чи пов'язаних з управлінням і безпекою судна автоматизованих систем, а також даних, які ними обробляються чи зберігаються, що дозволяє відмежувати морські кібератаки від інших інцидентів морської кібербезпеки, які можуть бути спричинені некоректною

роботою автоматизованих систем або ненавмисними діями людини;

підстави виникнення, поновлення та припинення правового режиму морського торговельного судна шляхом їх конкретизації у частині зміни відповідного правового режиму при перетворенні торговельного судна на військове та перетворенні військового судна на торговельне, а також щодо припинення правового режиму морського торговельного судна при його постановці на постійну стоянку або при набутті ним правового режиму підводної культурної спадщини;

підхід до визначення правового режиму недобудованого судна шляхом обґрунтування необхідності реєстраційної індивідуалізації судна як окремого об'єкта цивільних прав з моменту закладки кілю як мінімального ступеня матеріалізації, що забезпечує узгодження економічної сутності недобудованого судна як об'єкта інвестицій та цивільного обороту з його юридичною кваліфікацією, а також підвищення рівня правової визначеності у відносинах щодо його відчуження, обтяження та фінансування;

доктринальні положення щодо правового забезпечення безпеки автономного судноплавства шляхом обґрунтування необхідності нормативного закріплення обов'язків проектувальників і суднобудівельників передбачати можливість допуску на борт автономного морського торговельного судна лоцмана та тимчасового екіпажу для здійснення лоцманського проведення і забезпечення навігаційної безпеки;

підхід до визначення суб'єкта правової відповідальності у разі зіткнення, спричиненого автономним морським торговельним судном, який ґрунтується на диференціації відповідальності залежно від причинного фактора інциденту. Аргументовано, що у випадку людської помилки під час керування автономним судном відповідальність покладається на судновласника, дистанційного оператора або лоцмана; за наявності недоліків або технічної несправності автоматизованих систем – на виробника обладнання або суднобудівника; у разі некоректної роботи програмного забезпечення чи систем штучного інтелекту – на судновласника та розробника відповідних систем; у випадку помилок під час встановлення або технічного обслуговування – на судновласника, розробника та суб'єкта технічного обслуговування; у випадку, якщо зіткнення спричинене недоліками або недостовірністю гідрометеорологічних даних та супутникового зв'язку – на постачальника таких даних та зв'язку.

набули подальшого розвитку положення щодо:

розмежування правового режиму та правового статусу морського торговельного судна, при цьому правовий режим судна визначено як систему правових вимог та обмежень щодо експлуатації судна як об'єкта права,

реалізація яких забезпечується через юрисдикційний контроль держави прапора, зокрема у частині дотримання технічних та екологічних стандартів мореплавства;

визначення правового статусу морського торговельного судна через його функціональну персоніфікацію, що проявляється у сприйнятті судна як носія прав та обов'язків при здійсненні навігації та у частині визначення юрисдикційної належності судна до держави прапора;

класифікації рівнів автоматизації морських суден шляхом упровадження нового критерію – визначення суб'єкта відповідальності за ухвалення та реалізацію рішень під час управління судном, що передбачає виокремлення: першого рівня, на якому повну відповідальність несе екіпаж судна; другого рівня, на якому відповідальність покладається спільно на екіпаж судна та осіб, відповідальних за коректне функціонування автоматизованої системи; третього рівня, на якому повну відповідальність несуть особи, що забезпечують коректну роботу автоматизованої системи;

класифікації юридичних ознак морського торговельного судна шляхом їх поділу за критерієм стабільності правової ідентифікації судна на: незмінні правові ознаки, до яких віднесено номер ІМО як універсальний ідентифікатор судна, що зберігає юридичну релевантність незалежно від зміни прапора, назви чи порту приписки; змінні правові ознаки, до яких віднесено реєстрацію судна під прапором відповідної держави, його назву та порт приписки, що відображають динамічний правовий зв'язок судна з державою прапора у конкретний момент часу;

дії у часі правового режиму морського торговельного судна у частині поширення такого режиму на затоплене судно, якщо його підйом на поверхню води є можливим зі збереженням цілісності корпусу та за умови, що таке судно не виключене з реєстру держави прапора;

правового регулювання експлуатації автономних морських торговельних суден у контексті міжнародно-правових вимог безпеки мореплавства шляхом обґрунтування доцільності встановлення просторових та функціональних обмежень їх експлуатації (зокрема плавання в межах внутрішніх вод і територіального моря однієї або декількох держав в акваторіях із невисокою інтенсивністю судноплавства) та визначення пріоритетних сфер застосування (перевезення вантажів, пошуково-рятувальні та науково-дослідницькі операції) як елементів спеціального правового режиму автономного судноплавства;

правового забезпечення безпеки експлуатації автономних морських торговельних суден шляхом обґрунтування доцільності покладення на судновласника обов'язку забезпечувати розроблення та нормативне

закріплення порядку дій із рятування автономного морського торговельного судна у разі втрати дистанційного або автоматизованого контролю над ним.

Практичне значення результатів. Отримані у результаті проведеного дисертаційного дослідження наукові висновки та пропозиції можуть бути використані у *науково-дослідницькій сфері* – для подальшого розвитку морського права, інформаційного права та права у сфері кібербезпеки; у *правотворчості* – при розробці міжнародних договорів та при підготовці змін до чинних нормативно-правових актів України; у *правозастосовній сфері* – під час консультування, при розробленні документів з кібербезпеки та при визначенні суб'єктів юридичної відповідальності у випадку морських інцидентів, спричинених суднами з високим ступенем автоматизації (Результати дисертаційної роботи впроваджено у діяльність Адвокатського об'єднання «АНК. МОРСЬКА ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА»); у *міжнародно-експертній сфері* – під час підготовки експертних висновків і рекомендацій у межах діяльності міжнародних організацій; в *освітньому процесі* – під час викладання дисциплін «Морське право», «Інформаційне право», «ІТ право», а також при підготовці навчальних і навчально-методичних матеріалів..

6. Оцінка структури та обсягу дисертації, її мови та стилю

Дисертаційне дослідження оформлено згідно з вимогами Міністерства освіти і науки України та освітньо-наукової програми «Право», за якою здійснювалася підготовка здобувача, є логічно завершеним, відзначається єдністю форми та змісту та свідчить про вагомий особистий внесок дослідниці у розвиток юридичної науки. Робота Веремчука Владислава Сергійовича характеризується системним підходом до аналізу предмету дослідження. Вона складається зі вступу, трьох розділів, у яких розміщені десять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний об'єм дисертаційного дослідження становить 260 сторінок, з них основного тексту – 183 сторінки. Список використаних джерел включає 333 найменування та розташований на 36 сторінках. Структура роботи повністю відповідає поставленим цілям і завданням і дозволяє послідовно охопити всі проблеми, визначені автором. Текст дисертації викладено державною мовою, послідовно та логічно у формально-науковому стилі. Обґрунтованість висунутих положень підтверджується критичним аналізом використаних джерел, зокрема наукових праць вітчизняних і зарубіжних дослідників у відповідній сфері, а також міжнародних договорів, актів міжнародних організацій та національного законодавства України.

Таким чином, дисертаційне дослідження на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден» може бути рекомендована до захисту, а її автор, Веремчук Владислав

Сергійович, до присвоєння ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право.

7. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

Дисертаційна робота була перевірена автоматизованим сервісом пошуку плагіату Strikeplagiarism.com. Результати перевірки зафіксовано в звіті від 27.04.2026 р. Оригінальність тексту дисертації становить 90,19%.

Текстові співпадиння з інтернет-джерелами та іншими джерелами складають 9,81% тексту роботи і можуть бути кваліфіковані як співпадиння у списку використаних джерел, стандартні обороти – кліше, стандартна юридична термінологія та правові поняття, що трапляються у наукових працях та текстах нормативно-правових актів, що свідчить про сталість категоріального апарату та тезаурусу, який використовував здобувач, а також самоцитування, що підтверджено даними перевірки з посиланням на статті автора, які було попередньо опубліковано з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказано в анотації та списку використаних джерел. Процент співпадиння у кожному з інтернет-джерел є незначним (0,16%, 0,14%, 0,11%, 0,10% тощо).

Висновок: За результатами перевірки дисертація Веремчука Владислава Сергійовича на тему «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден» є самостійним науковим доробком автора, наведені у звіті подібності текстові збіги стосуються загальновідомих фактів, подій та явищ. Окремі фрази, твердження та терміни є сталими у навчальній та науковій літературі з теми цього дисертаційного дослідження. Виявлені текстові збіги не стосуються наукової новизни роботи та не впливають на отримані автором висновки. Оформлення цитувань та наукового апарату є коректним. Таким чином, виявлені текстові збіги не є плагіатом та не тягнуть за собою порушення автором принципів академічної доброчесності.

Здобувач продемонстрував високий рівень теоретичної підготовки, навички аналітичного мислення, опрацював національні та зарубіжні нормативно-правові акти та спеціальну літературу у сфері дослідження правового регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден.

Таким чином, дисертаційна робота Веремчука Владислава Сергійовича відповідає вимогам щодо такого роду робіт і може бути подана до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

8. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Основні положення та результати дослідження кваліфікаційної роботи Веремчука В. С. знайшли відображення в 11 публікаціях, з них: 5 – статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань

України; 6 – тези доповідей в збірниках матеріалів наукових та науково-практичних конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Веремчук В. С. Міжнародно-правові аспекти експлуатації автономного морського судна: постановка питання. *Правова держава*. 2023. Вип. 50. С. 72–80. DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2023.50.280272>
2. Веремчук В. С. Міжнародно-правове регулювання кібербезпеки у морській галузі: сучасний стан та перспективи розвитку. *Вісник Одеського національного університету*. Правознавство. 2024. Т. 26, вип. 1(38). С. 12–17. DOI: [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2024-26-1\(38\)-2](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2024-26-1(38)-2)
3. Веремчук В. С. Роль міжнародних організацій у розробці правового регулювання інституту автономних суден. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2025. № 1. С. 843-847. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.01.140>
4. Веремчук В. С. Проблематика імплементації міжнародно-правових стандартів морської кібербезпеки у національне законодавство України. *Приватне та публічне право*. 2025. № 2. С. 61-66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5666.2025.2.10>
5. Веремчук В. С. Вплив автоматизації морського транспорту на міжнародно-правовий статус капітана морського судна. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2025. Випуск 89: частина 4. С. 87-92. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.89.4.13>

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дослідження:

6. Веремчук В. С. Щодо питань цифровізації у морському праві. *Збірник тез доповідей студентів, аспірантів та здобувачів – учасників 79-ї звітної конф. Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Секція економічних і правових наук* (Одеса, 27–28 квіт. 2023 р.) / відп. ред. О. В. Побережець; ред. кол.: А. Л. Святошнюк, Т. В. Степанова та ін. Одеса : Олді+, 2023. С. 3–5. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/35863>
7. Веремчук В. С. Міжнародно-правові аспекти захисту інформації на морському транспорті. *Цілі сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку: тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Львів-Одеса-Ужгород-Харків-Чернівці, 27 жовтня 2023 року)*. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. С. 450-453. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/36969>
8. Веремчук В. С. Міжнародно-правові аспекти реєстрації морських торговельних суден. *Вісімдесят перші економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнар. мультидисциплінарної наук. інтернет-конф. (Львів, Україна; Ополь, Польща, 19-20 груд. 2023 р.)* / редкол. : О. Патряк та ін. ГО “Наук. спільнота”, WSZIA w Opolu. Львів : Шпак В. Б., 2023. С. 38-41. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/37488>

9. Веремчук В. С. Торговельне та військове судно: критерії розмежування в контексті міжнародного права. *Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики* : Матеріали 27 Міжнар. наук.-практ. конф. НУОМА. Одеса: НУОМА, 2024. С. 29–32. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/38539>

10. Веремчук В. С. Сучасний підхід до визначення поняття «технологічний виклик» у контексті розвитку морського права. *Збірник тез доповідей студентів, аспірантів та здобувачів – учасників 81-ї звітної конференції Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, присвячений 160-й річниці університету. Секція економічних і правових наук* (Одеса, 22–24 квіт. 2025 р.) / відп. ред. О. В. Побережець ; ред. кол.: Л. Є. Борисова, Н. В. Добровольська, М. А. Кіріліна та ін. Одеса : Олді+, 2025. С. 8–11. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/41831>

11. Веремчук В. С. Правові аспекти кіберризиків у системі страхування морських ризиків. *Матеріали 80-ї наукової конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, (м. Одеса, 26–28 листопада 2025 р.)* / відп. ред. О. В. Побережець ; редкол: Н. В. Добровольська, Є. І. Масленніков, А. Л. Святошнюк та ін. Одеса : Олді+, 2025. С. 11-14. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/handle/123456789/43539>

9. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні результати дослідження були представлені на таких науково-практичних конференціях: 79 та 81 звітних конференціях Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (Одеса, 2023, 2025); «Цілі сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку» (Запоріжжя – Львів – Одеса – Ужгород – Харків – Чернівці, 2023); Міжнародна мультидисциплінарна наукова інтернет-конференція «Вісімдесят перші економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки» (Львів, Україна; Ополе, Польща, 2023); «27-а Міжнародна науково-практична конференція НУОМА «Морське право та менеджмент: еволюція та сучасні виклики» (Одеса 2024); «80-а наукова конференція професорсько-викладацького складу і наукових працівників економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» (Одеса 2025).

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Веремчука Владислава Сергійовича на тему: «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден».

2. Констатувати, що дисертація Веремчука Владислава Сергійовича за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичним та практичним значенням, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

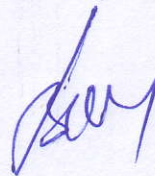
3. Наукові результати дисертації висвітлено в 11 наукових публікаціях, з яких 5 – статті у наукових фахових виданнях України, що відповідають вимогам Порядку Присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44; 6 – тези доповідей в збірниках матеріалів наукових та науково-практичних конференцій.

4. Рекомендувати дисертацію Веремчука Владислава Сергійовича «Правове регулювання морської кібербезпеки та експлуатації автономних морських торговельних суден», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 «Право» для подання до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Результати голосування щодо затвердження Висновку та рекомендації до захисту дисертації:

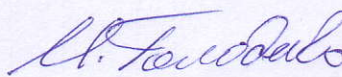
За	-	тридцять
Проти	-	немає
Утримались	-	немає

Головуючий на міжкафедральному науковому семінарі:
кандидат юридичних наук,
доцент, в. о. завідувача кафедри
цивільно-правових дисциплін

Масін В. М.

Секретар кафедри:
старший викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін

Голоденко І. О.

ОСОБИСТИЙ ПІДПІС
МАСІНА В. М.

ГОЛОДЕНКО І. О.

СТ. ІНСПЕКТОР ВІДДІЛУ КАДРІВ

